

A la nostra terra hi ha hagut des d'antics temps dues entronitzacions religioses, dos solis altíssims i plens de sentit, un per al Santíssim Sagrament i l'altre per a la Verge Maria.-

El nostre poble ha entronitzat la custòdia de la Catedral de Barcelona i la Mare de Déu de Montserrat. I això vé de molt lluny.-

Jesús es realment present tant en l'altar d'una catedral com en el d'una ermita: a la Mare de Déu ressucitada i present al Cel, la representen igualment totes les imatges que té en aquest món, des de la que reposa al Cambril de Montserrat fins a les que tenim sobre les nostres calaixeres.

Però si era just que la custòdia de Corpus de la ciutat cap i casal de Catalunya tingués un soli reial, que el Santíssim Sagrament fos adorat en més solemnitat i pompa a seu de la ciutat que en l'esglesiola d'un recó de les nostres muntanyes, també era escaient que la imatge que la Verge Maria té a la catedral de les nostres muntanyes fa molt més de mil anys s'assegés en un tron reial.

Hi ha des de temps antics dos trons religiosos al nostre país: el del Santíssim Sagrament en la Custòdia de Corpus de la catedral de Barcelona i el de la Mare de Déu de Montserrat. La custòdia de la seu de Barcelona s'assenta sobre el tron del rei Martí: la Mare de Déu de Montserrat, la patrona de Catalunya, va perdre la seva sumptuosa cadira d'argent el segle passat.- El tresor de la Moreneta serví per a sostenir la guerra de la Independència i el que la guerra no consumí ho devorà la revolució.-

Fa doncs més d'un segle que la Mare de Déu de Montserrat ha perdut el seu tron. Durant aquesta època fou proclamada pel Papa Lleó XIII Patrona de Catalunya i coronada solemnement l'any 1881. Però a la Moreneta malgrat l'emocionant Coronació i Proclamació com a Patrona de Catalunya no havia estat possible restituir-li el seu tron. La cadira d'argent que va perdre durant la guerra de la Independència era una presentalla de la noble família Cardona: i pesava catorze arroves.

Gràcies a Déu, a la ciutat cap i casal de Catalunya el Santíssim

Sagrament és passejat cada any triomfalment en la diada de Corpus. I entre els honors del triomf el del soli reial, la cadira del rei Martí. I si Déu plau la Moreneta tindrà un altre tron d'argent, digne de la seva autoritat.-

Hi ha hagut des de temps antics, dues entronitzacions en aquest país, dos solis reials, un per a Crista Rei a la ciutat capital, i un altre per a Santa Maria Mare de Déu, Reina del Cel i de la terra a la catedral de les muntanyes. Aquest tron s'ha perdut, però els drets de la Moreneta no han pas precrit. És clar que la muntanya de Montserrat és un tron, puix l'altar de la basílica és un soli altíssim i cada fill seu la porta al cor la Moreneta, però la cadira d'argent, el símbol visible de l'entronització, ha de tornar-lo a tenir i amb la gràcia de Déu el tindrà i li oferirem nosaltres. I serà tan gran i tan ampla aquesta cadira d'argent que com en el banc escon de la casa pairal hi cabrem espiritualment tots, tot el poble català i molts més, els homes de bona voluntat que són els que no viuen en la impuresa i el rancor.-

La idea d'oferir a la Mare de Déu de Montserrat un altre soli reial que sigui a la vegada tron i reliquari on estotjar el tresor més valuós que ~~possedeix~~ ^{posseix} el nostre poble, sorgí l'any 1944 en ocasió del centenari de la Reposició de la imatge al seu altar d'on l'havien tret les lluites civils. Y des de 1944 els fidels van aportant l'argent, i també l'or, destinats a la reconstrucció del tron de la Patrona de Catalunya.-

Aquest tron l'exigeixen la devoció i la necessitat. Ara l'imatge de la Moreneta seu en un antic tron abacial de fusta. Algú dirà potser que és un contrasentit que una imatge assentada hagi d'ésser col·locada en un tron. És que la imatge de la Moreneta és petita, com totes les imatges romàniques, i el tron li farà d'escambell. I si escambell ha d'haver-hi perquè tots la poguem veure és més adient més digne d'ella i de la nostra pietat que l'escambell sigui un tron. La Custòdia de la catedral de Barcelona no s'asseu també sobre un tron? La necessitat l'exigeix la reposició de la cadira d'argent. Aquesta cadira serà com un reliquari que protegirà la imatge. Presentada ara com l'havien vista

en les èpoques romànica i gòtica, com l'havien adorada els grans reis i els grans sants, sense aquells vestits postissos que l'amagaven, els canvis bruscos de temperatura i el fervor indiscret dels que volen tocar-la atempten contra la conservació de la sagrada imatge.- Un quart de segle en aquesta situació la perjudicarien més que unes quantes centúries. La responsabilitat de llegar-la intacta a les generacions futures ens obliga a protegir-la. El tron nou la guardarà com en un estoig, però la mà dreta de la Verge quedarà descoberta i tohom podrà besar-la. I el tron serà fet de tal manera que la imatge podrà ésser vista des del Cambril, avantatge important mai no aconseguida. Des del Cambril, els que volien estar una estona aprop de la Moreneta no la veïen.-

El tron de la Reina pesarà uns doscents quilos d'argent. Comportarà també una bona mitja dotzena de quilos d'or. Algú dirà potser: "Perquè aquest malbarament? No valdria més donar als pobres el valor d'aquest metall i d'aquesta feina" Anem alerta amb aquesta mena d'idees. Així mateix murmuraven alguns, especialment Judas, el traïdor- "que era un lladre", diu Sant Joan- en veure com Maria de Betània ompla el cap i els peus de Jesús amb una lliura de perfum de nard autèntic que almenys valia trescents diners o sigui, el jornal d'un obrer durant tot un any. Qui estima a Déu també els pobres, "De pobres sempre n'hi haurà entre vosaltres" -va dir Jesús defensant el gest de Maria de Betània, que presentia la pròxima injúria dels claus i de la corona d'espines.-

No pensen pas tan mesquinament com el murmurador els nombrosos devots que han ofert l'òbol de la seva caritat a la Moreneta. Es pot dir ben alt que la construcció del tron de la Verge és una obra popular. Segurament la gent pensa que en aquesta període de reconstrucció el primer que cal es refer el setial de la Patrona de Catalunya. El tron tindrà un pes i un valor determinat, però com la lliure de perfum de nard autèntic de Maria de Betània, tindrà als ulls de la Mare de Déu un valor inestimable de caritat. El valor dels joiells d'or i plata recollits representa un món d'il·lusions mortes per sempre i sacrificades voluntàriament. L'anecdolari de les ofertes trenca el cor. En el gresol on es fondrà l'or i l'argent hi ha des del joell preciós i encara en ús fins el joell que

els morts no poden emportar-se'n a l'altra mon; des del joiell vell o nou que podria figurar en una vitrina fins a l'arrecada que ha perdut la seva parella. Hi haurà en aquest tron multitud de medalles d'or, anells de comunió d'un fill o d'una filla morta, anells de matrimoni, coberts de plata i joies de tota mena ofertes en recort d'un familiar difunt, ofertes -es pot ben dir- en nom del mort. Totes aqueste joies aquestes medalles de naixement i primera comunió, aquests anells de nuviatge, aquests calzers de missa nova, fossos i tot en el tron, conservaran palpitants els besos depositats abans pels morts i ara pels seus familiars en oferir-los. I de la mateixa manera que els ciris de l'altar representen el treball de milers d'abelles, així en aquest tron el guspireig de l'or i de l'argent cremarà com a cera verge davant de la Moreneta i el seu Fill Jesús. Presentalla de multituds, aquest tron serà l'ex-vot de tot un cens de vius i de morts. I la Mare de Déu veurà de un a un tots els votants d'aquest plebiscat i dirà què diu i què vol dir cada mil·ligram de pes d'aquests metalls, cada mil·límetre de resplandor visible i el resplandor amagat cor endins de l'or i l'argent, totes les il·lusions i amors humans que aquets metalls han exaltat un dia i la funció nova d'aquesta lluisor que ara farà de llàntia dels morts, de ciri de la bona mort dels vivents.

El desig de veure la Moreneta assentada altra vegada sobre una cadira d'argent com la custòdia de la catedral de Barcelona no té res de sorprenent. Entre les muntanyes de tot el mon no n'hi ha cap com aquesta que sembli un tron. El relleix on s'asseu el monestir és el seient d'aquest soli. I aquest tron, aquest banc escon de la Reina dels catalans, és tan ample de braços i d'espatlles que sembla ben bé un retable erisat de pinacles. Mirant-lo de baix estant no ens costaria gaire d'agenollar-nos davant d'aquest retable-setial "que els angelets serràren". Contemplant-lo de front aquest penyal blau es veu clarament que en la seva repisa principal hi ha algú, que aquell grup d'edificacions no és un poble com els altres, sino un sagrari i un santuari. La Muntanya santa de Montserrat és un tron grandíols, un banc escon per a la Mare d'una nombrosa fillada. I aquest tema d'un soli ample com un banc escon, ofert per una naturalesa providencialment

dirigida s'havia repetit assentant la Moreneta sobre un tron patriarcal i és repetirà si Déu plau, oferint a la Patrona de Catalunya un setial on hi cabrem tots, Jesús, el germà gran, a la falda de la Moreneta i tots nosaltres al voltant.-